

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qualitatibvs Ad Ea
Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

155. Ad quos spectet erigere novas parochiales.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](#)

4. Respondeo secundò: de cætero, ubi in Ecclesiis parochialibus, vel etiam baptisinalibus, populus ita sit numerosus, ut unus Rector non possit sufficere Ecclesiasticis sacramentis ministrandis, vel pluribus infirmis providendis, & divino cultui peragendo; non est causa sufficiens dividendi parochiam, aut constitueri aliam cum præcedentis præjudicio, neque etiam erigendi coadjutoriam; sed in vim Trid. *seq. 21. c. 4.* cogendi per Ordinariū Rectores, vel alios, ad quos spectat, ad adjungendum sibi tot sacerdotes, quod sufficiunt ad administranda sacramenta, & cultum divinum per agendum Lott. *loc. cit. n. 28.* Barb. *l. ult. cit. n. 9. & 10.* Corrad. *l. 3. c. 1. n. 1. & c. 2. n. 1.* citantes de super declarationem S. Congregationis; multoq[ue] minus reputabitur pro justa causa constituendi parochiam novam, si Ecclesia non sit capax totius populi, ac ita deformis; tum, quia neque Trid. neque cit. c. *ad audiētiam.* id consideravit; tum quia huic difficultati occurri potest per ampliationem Ecclesiæ, vel per exstructionem novæ capellæ in proprietate parochialis antiquæ; ut etiam inundationi, similibusq[ue] incommoditatibus per novam exstructionem vel situationem in loco commodiore. *Can.* enim citat: *ad audiētiam*, uti & *cap. 1. de rebus Eccl. non alien. in 6.* (qualis alienatio intercurrit in tali dismembratione Ecclesiæ, ejusque jurium ac fructuum. *Corr. loc. cit. n. 2.*) non quamcunque distantiam, sed talen, quæ est cum magno incommode; item necessitatem non quamlibet, sed evidenter, quæ est talis, ut ei aliud remedium aptari nequeat, pro causa sufficiente talis dismembrationis & novæ parochialis constitutio-ne requisivit. Lott. *loc. cit. n. 29. & seq.* Corrad. *loc. cit. sub n. 2.* Histamen non obstantibus utiliter observandum, quod monet de Luca. *ad Trid. d. 16. n. 2. & seq.* certam generalem regulam circa hoc punctum statui nou posse, ac errare illos, qui cum aliquibus S. Congreg. declarationibus, & Rota decis. aut DD. aliquorum traditionibus pro hujusmodi nova erectione facienda vel negandâ in sola literâ procedunt; cum sit potius quæstio facti ex singulorum casuum particulari qualitate, ac in dividuis circumstantiis decidenda; quia simul stare possunt, ut in uno casu, eadem populi multiplicatione, eademque distantia, vel itineris asperitate, aliquisque causis accidentibus, id denegandum sit; in altero concedendum; ed quod diversi mores regionis, vel minor prioris parochialis maiestas & decor in uno casu permittant, in altero prohibeant. Sic v.g. fieri potest, ut ubi tanta est populi ac Clerici multitudine, ut in Ecclesia parochiali antiqua exdem functiones, cultusq[ue] divinus idem pari cum decore continuari, quin & pari modo in novâ exerceri possit; vel etiam ut sit distantia de se sufficiens ad istiusmodi dismembrationem; & tamen ex aliquando accidente illam fieri non expedit; nimis, quia prudenter timetur hic & nunc, quæ ex hujusmodi parochianorum duplicitate nasci quandoque solent, scissura & factionaria simulationes inter utriusque Clerum & populum. econtra autem contingere potest, ut ubi minor est distantia, vel etiam minor populus, aut territorii amplitudo, adeoque faciliter occurri posset per destinationem Vicariorum & coadjutorum, vel exstructionem Ecclesiæ adjutricis, fieri tamen expedit & possit dicta dismembratio: nimis ob parochianorum antipathiam, vi cuius pars prima alterius amula non ferret istam suam, siueque Ecclesiæ adjutricis ad illam alterius partis Ecclesiam primariam subje-

jectionem, unde concludit de Luca prudenti beneque regulato arbitrio, nempe Ordinarii, id confitum esse.

Quæstio 155. Ad quos spectet erigere novas parochiales?

1. Respondeo primò: id posse Ordinarios auctoritatem sibi desuper tanquam Sedis Apostolica delegatis impetratā vi *cit. cap. ad audiētiam.* & c. 4. *seq. 21.* Trid. Rebuff. *in præxi tit. de erectione in parochiale.* Mand. *in præxi sign. gra. tir. erectiones.* Leo in *Thes. fori Eccl. p. 2. c. 2. n. 68.* quos citat, sequiturque Corrad. *l. paulo ante cit.* Porro quoties Papa, (ad quem quandoque recurrunt, ubi de simili parochialium erectionibus ordinariā auctoritate factis dubitari contingit, ut parochialis ordinariā jam auctoritate erecta confirmatio, seu nova erectione ab ipsa Sede Apostolica impetretur. Corrad. *ibid. sub n. 4.*) concedit similes erectiones, in quibus pro causa allegatur dicta locorum distantia & difficultas, semper prescribit Ordinario, ut auctoritate Apostolica erigat, servata formâ *cit. c. ad audiētiam.*

2. Respondeo secundò: dum parochialis jam erecta haberet tamen Rectorem ad nutum amovibilem ex fundatione vel consuetudine, petitur ejusdem Ecclesiæ statu mutatio, ut exinde Rector amovibilis fiat perpetuus; talis mutatio spectat ad Papam; cum præter hunc nullus possit mutare conditions in limine foundationis adjectas de consensu Ordinarii. Moneta. *de commun. ult. vol. c. 10. n. 348.* Ugol. *de off. Episc. c. 52. §. 10.* & alii, quos cit. & sequitur Corrad. *sub n. 4.*

Quæstio 156. Qualiter presumantur adhibitae solennitatis, causa sufficiens, & consensus seu auctoritas potentis dismembrare?

1. Respondeo ad primum: pro inducenda præsumptione solennitatis extrinsecæ, quam al- legat professor, sufficiet decursus temporis non minor 30. annorum. Lott. *cit. q. 28. n. 38.* citans Imol. *in c. per vent. de emptione & vend. n. 10. & 13.* modò tamen probetur consensus illius, de cuius præjudicio agitur. Lott. *ibid. citans Menoch. de præsump. l. 3. præsump. 132. n. 64.*

2. Respondeo ad secundum: pro inducenda præsumptione substantiae ipsius actus, & consequenter pro inducenda præsumptione causa, ut pote à qua actus substantiatur, & mensuram justitiae accipit, nullius temporis lapsum sufficere, adeoque, nisi causa sit evidens, nullius temporis lapsum sufficere ad dismembrationem sustinendam. Lott. *n. 37. 39. & 40.* & quamvis præsumenda sit veritas causæ, ubi versamus in dubio, & cæteræ solennitates sunt adhibita, ut Gem. *in conf. 48. n. 6.* & in ipsa hac materia dismembrationis decidit Rota apud Seraph. *decis. 414. nu. 2.* sublatâ tamen causâ actus clarè & evidenter mauet minus solennis, adeoque sublatâ causâ non admittit præsumptionem solennitatis ex tempore. Lott. *n. 41. & 42.*

3. Respondeo ad tertium: supposito defectu causæ ex lapsu temporis inutiliter præsumitur auctoritas Episcopi, seu alterius inferioris Papæ, cum inferior Papæ non possit dismembrare, aut dismembrationem auctorizare sine causa, resistente Concilio Turonensi relato in c. *Majorib. de Præb.* Lot. *n. 43.* & licet deficientibus quoque causis supradictis Papa possit adhuc cum dicta dismembratione constitueri parochiale; pro inducenda tamen præsum-